

LEGG RYGGEN TIL.

LØFT I FLOKK.

Fridtjof Nansen (1925)

Nr. 4 - 1984 - 33. årgang
Løssalg kr. 5,-

SOSIALISME eller SOLIDARISME

Herr redaktør!

Det later til at min anmeldelse av boken «Fra Marx til Quisling» har irritert noen mennesker.

Jeg kan ikke begripe at det er så mye å gjøre å stemple NS som sosialistisk, et ord som alt for lett kan misforstås. Nasjonal Samling's program begynner med følgende ord: «Nasjonal Samlings mål er: Nasjonal enhet uten klassemotsetninger og partier, et solidarisk (uthevet av meg) folkesamfunn bygget opp på yrkeslivets grund...» Derfor min påstand om at solidarisme er en passende betegnelse på vårt livssyn.

At Quisling ikke var sosialist i noen rimelig mening av ordet, kommer helt klart frem bl.a. i «Russland og Vi». Her skriver han (s. 129 i utgaven av 1941):

«Når alt kommer til alt, står derfor striden ikke om kapitalisme eller kommunisme, for begge er kapitalisme, og det siste system er mer ubarmhjertig og mindre sosialt enn det første. Men spørsmålet er: Social-individualisme eller kommunistisk slavestat. Om det økonomiske system skal være basert på individenes frie produktive virksom-

het i kappestrid og samarbeid (uthevet av meg) eller utelukkende på kollektiv virksomhet med individene som intetsigende deler i et statsmaskineri. Det

te sise system overser den grunn- sannhet i tilværelsen at visstnok er den menneskelige utvikling bundet til samfundene, men at den skjer gjennem individene og når sitt mål i disse (uthevet av meg).»

Dette burde gjøre det klart at Quisling var imot den monopol-kapitalisme som hindrer den frie, produktive kappestrid, men det er like klart at han står langt nærmere Adam Smith enn Karl Marx. Quisling's ideal var åpenbart et fritt, liberalt samfunn med sosial, solidarisk profil (sosial-individualisme). Hvorfor man

på død og liv skal forsøke å kalle dette sosialisme, skjønner jeg overhodet ikke.

Marna Pedersen spør hvem som har hevdet at NS' sosialisme hadde noe med marxisme å gjøre. Jo, det hevder dagens høyreside, f.eks. «Morgenbladet» og «Farmand». Ønsker hun at denne påstand skal bli stående?

Ellers later det til at hun irriterer seg over at jeg brukte ordet

rabulistisk om Hedmark Fylkesavis/Frihetskampen. Det er ingen meningsstryng fra min side, bare en fastslåing av et historisk faktum. Jeg husker godt hvordan flertallet av NS-folk reagerte. Avisens lokale hovedmotstander, fylkesfører W. F. K. Christie var ingen ensom ulv når han skrev: «Den politikk NS går ind for er i mine øine antisocialistisk. Ellers ville jeg ikke ha vært partiets tro tjener.» Disse ordene er rettet direkte mot Frihetskampens opphasing av sosialisme-begrepet, som altså svært mange så på som rabulistisk. De som sto på samme linje som Christie, fikk da også medhold i det Quisling skrev i 1938: «Imidlertid er dette ord (sosialisme) blitt så håpløst innforlivet med og kompromittert nettopp av marxismen og dens eiendomskonfiskasjon, at det er meget tvilsomt å bruke det navnet som fast benevning på vår bevegelse og dens lære. Det lønner seg neppe å prøve å rehabiliteret det begrepet.»

Disse Quisling's ord er like aktuelle i dag da verden er mer herjet av sosialisme enn noen gang. Tenk litt over det.

R.

Sovjet ville ta Svalbard i 1964

ETTER SKANDALØSE FORSØMMELSER AV NORGE

Tidligere bergmester for Svalbard, Gunnar Mikalsen, sammen med Harry Lindstrøm, Johan Peter Balstad og Berge Sigvald Bergesen måtte i 1964 føre sin egen krig mot Sovjet, etter at de var blitt overbeviste om at Sovjet ville bemekte seg Svalbard fra Norge.

De vant krigen, men i stedet for takk og utmerkelser er de senere forfulgt og æreskjelt på hvor de bodde på hotell Metro-pol ved Bolschoiteatret.

Det hele begynte da russerne oppdaget at Norge ikke hadde overholdt arbeidsplikten på utmålene sine.

Arbeidsplikten er en lovbestemt del arbeid som må utføres i løpet av en fem års periode, for at retten til utmålet ikke skal gå tapt. Nordmennene hadde i det hele tatt ikke gjort et dagsverk på de utmålte områder på Svalbard, som er større enn det dyrkede areal i hele Norge.

Bergmester Gunnar Mikalsen forsto at russerne ville benytte seg av situasjonen, og at de sto i ferd med å gå inn og overta alt.

Han skrev derfor et håndskrevet brev til den russiske konsul Baruling, der han antydet et samarbeide.

Dette resulterte i at bergmesteren og hans hustru ble invitert på ferie til Sovjet, som stants gjester.

De ble behandlet som fyrster, og etter noen solrike dager på Jalta ble de kalt til Moskva, senere forfulgt og æreskjelt på hvor de bodde på hotell Metro-pol ved Bolschoiteatret.

Her fikk de en dag besøk av en kommissær, som tok dem med til KGB's hovedsenter for hemmelig etterretningsvirksomhet. Etter noen drinker ble bergmester Mikalsen spurta direkte om han ville bli KGB's mann.

Under drøftelsene om betingelsene sa bergmesteren at han ville oppsøke representanter for den russiske ambassade i Oslo.

Da han kom tilbake til Norge gikk han istedet direkte til tidligere byråsjef Harry Lindstrøm, som han betraktet som den siste restemann han kunne betro seg til, og som dessuten var kjent som en dyktig taktiker. Ikke

minst spilte det inn at Harry Lindstrøm var en av de ytterst få nordmenn som under siste verdenskrig hadde deltatt i kampane på utefronten.

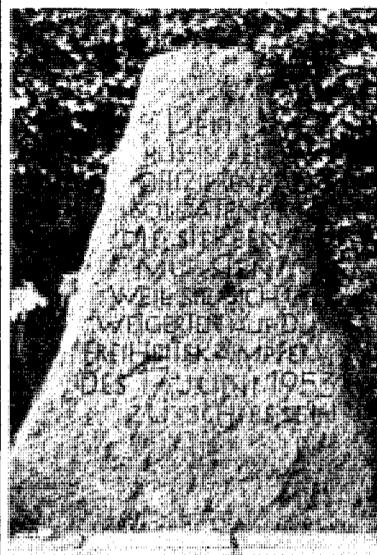
Bergmester Mikalsen satte Harry Lindstrøm inn i situasjonen, og han sendte bud på industriksulent Johan Peter Balstad. Sammen planla de aksjonen «Svalbard norsk», og i 1964 og 1965 ble to ekspedisjoner sendt avgårde for å sikre Svalbard for Norge. Og de klarte det.

De vant kappløpet med russerne.

De vant den lille krig. Uten den ville Svalbard idag ha vært tapt for landet vårt.

Averter i Folk og Land

EN MINNESTEN over sovjetisk heltemot

Berlins befolkning ble dypt grepet av det heltemot som ble vist, som også bar et ropa til det sovjetiske folk, om at det selv må reise seg mot sine barbariske ledere, hvis fred og frihet skal vinnes.

En minnesten over de sovjetiske offiserer og soldater som ga sine liv er reist ved autobanen i Kleebatt.

Berlinere og turister fra alle frie nasjoner stopper daglig på stedet, hvor de legger ned friske blomster.

Det bør også DU gjøre, når du neste gang besøker Berlin.

På minnenstenen er ingravert følgende tekster:

DEN RUSSISCHEN OFFIZIEREN UND SOLDATEN, DIE STERBEN MUSSTEN, WEIL SIE SICH WEIGERTEN, AUF DIE FREIHEITSKÄMPFER DES 17. JUNI ZU SCHIESSEN.

Fleire vegar til Rom

Av Olav Steinøygard

På godt over ei heil side i stille oss framfor eit nytt 9. april. Alle nasjonar, Sovjet så vel som Tyskland, har nemlig legal rett til å verja seg mot heilt openlyst påemna fiendslige åtgjerder. I eit rettssamfunn skal Loke ha same retten til å verja seg som Tor. Partipolitikarane vurderer derimot kven som er Loke eller Tor med sin eigen navlesteng som måleband.

Fleire vegar til Rom

Til MP: Det som særlig forundera meg då eg høyrde på innlegg fra tidligare NS-folk under NRK-serien «I solkorsets tegn», var at ingen av vitne bygde sin dokumentasjon på den førnemnde påemna blokkaden av Tyskland, men var blitt NS-folk i hovudsak på grunn av si frykt for «Russerne kommer», altså ei klår politisk innstilling.

Når MP skriv at eg har eit «optimistisk syn på sovjets ufarlighet», har ho visst like vanskelig for å forstå at eg er ikkje meir kommunist i dag enn eg var nazist under krigen, som eg har for å forstå hennes tru på at det berre er «Vårherres uendelige nåde» som kan redde oss frå russarane. Kristendommen er etter mitt syn nemlig minst like krigersk som sine to sanne brør, jødedommen og islam. Utan å

(Forts. side 6)

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Redaktør: Kåre Haugerud. (Treffes kun etter avtale.)
POSTADRESSE: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1 - Tlf.: (02) 19 06 71 (Tlf.svarer)
Kontorlitter: Enerhaugplassen 4, Oslo:
Mandag kl. 17–20, tirsdag kl. 10–14 og onsdag kl. 18–20.
Abonnement: Pr. år kr. 80,- I omslag kr. 100,- Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248
Abonnement løper til det oppsies skriftlig.
Utgiver: A/S Historisk Forlag
Annonser forskuddsbetaltes med kr. 1,- + m.v.a., pr. spalte mm.

Minstepris kr. 50,-
Trykk: Viking Boktrykkeri A/S

Alexander Lange er død

Vår alles gode venn og trofaste medkjemper Alex er ikke mer.

I en alder av 82 år falt han mandag 27. mars plutselig død om på sitt kjøkken hjemme på Adamstuen i Oslo.

Helt til det siste fulgte han våkent og interessert med i INO's og FOLK OG LAND's arbeide. Og han var den naturlige hedersgjest på Kameratklubbens julemøte ifjor. Få har ydet en så stor innsats i arbeidet for oppreisning fra uretten som nettopp Alexander Lange.

Alex var aldri den som gikk på akkord med sin sammittighet og sine meninger. Allerede som ung fattet han interesse for forsvarstanken og det nasjonale arbeide. Hans naturlige vei gikk gjennom Fedrelandslaget og Nasjonal Samling.

Under okkupasjonen arbeidet han i politiet, bl.a. som politifullmektig i Trondheim. Fra den tiden er det mange som står i takknemlighetsgjeld til ham for hans aldri sviktende hjelpsomhet og velvilje. Og det var et typisk resultat av Alex's rakryggethet at tyskerne til slutt utviste ham fra byen.

Da krigen mot Sovjetunionen brøt ut, var intet mer naturlig for Alexander Lange enn å melde seg som frivillig til tjeneste ved fronten.

Efter okkupasjonen og rettsoppgjøret stod Alex igjen i første linje. Allerede fra første utgivelsesdag var han en trofast bidragsyder i FOLK OG LAND. Og mange er de som er blitt fenget av hans foredrag i studentersamfund og foreninger. Han var aldri redd for strid og hadde både meninger og meningers mot. Ingen kunne skremme Alex fra det han trodde på og kjempet for. Mange vil nok også huske hans skrift om den skandaløse rettsaken mot professor Ragnvald Skancke.

I 1958 ble Alexander Lange redaktør av FOLK OG LAND sammen med Odd Melsom. Til de begge var godt opp i 70-årene, sørget de for å holde kampen igang.

Kameratklubben av 1960 har også meget å takke ham for. Alex var med fra stiftelsen og i mange år klubbens formann. Selv langt inn i pensjonsårene gjorde han tjeneste på INO's kontor.

At han ofte stod i strid, bekymret aldri Alex. Og han angret intet i sitt stormfulle politiske liv. Som 50 års student skriver han i studentboken at tiden i Nasjonal Samling og tiden etter hadde gitt livet mening og at han ikke ville vært den foruten.

Størst er savnet etter en god og alltid trofast venn. Få kunne være venn som Alex; han var trofast både i medgang og motgang og skapte humør i alle situasjoner. Jeg er takknemlig for å ha hatt Alex' gode vennskap, utallige er de gode minner og stunder vi har hatt sammen.

Minnet om en venn og trofast medkjemper vil bli vel bevart.

Kåre Haugerud

Hytte ved sjøen eller innenlands

Tidl. obersturmführer fra Narva-fronten, H. N. Sødahl, — som desverre har mistet begge bena (låramputert, rullestol) — søker om å få leie en hytte e.l., helst ved sjøen, (men innenlands er også aktuelt) ca. 1 måned i sommer for 3 pers. (Min kone — avhengig av krykker — meg selv, og en tidl. østfrontoffiser som vil hjelpe meg under hele oppholdet.)

Leie etter dagens pris. Håper noen kan hjelpe!

Vennligst send tilbud til FOLK OG LAND.

Bill. mrk. «Hytte»

NYTT FRA INO

ÅRSMØTET

Årsmøtet arrangeres i Oslo lørdag 5. mai. Styret vil søke å arrangere en selskapelig sammenkomst etter selve møtet. Medlemmene har fått nærmere beskjed i innkallelsen.

NYE MEDLEMMER

Det har den siste tiden vært et godt tilsig av nye medlemmer, og fortsetter denne utviklingen er det i år gode muligheter for å øke det totale antall medlemmer. Aldersrafall i medlemsmassen gjør det nødvendig å verve 40–50 medlemmer pr. år for å opprettholde status quo.

KONTINGENTEN

Det er fortsatt flere som ennå ikke har betalt sin medlemkontingent. Vi ber deg arkivet.

undersøke om du er en av dem, og i så fall innbetale kontingensten for 1984, kr. 100,-.

BIBLIOTEKET

Vi skulle gjerne sett at flere var flinkere til å sende inn bøker m.v. til biblioteket. Den siste tiden har venner av INO i Naustdal, Svelvik, Vestfold, Stavanger, Asker og Oslo gitt bøker, brosjyrer, aviser, fotos m.v. til vår samling. Vi sender vår beste takk.

INO-ARKIVET

Arkivaren melder at arbeidet med INO-arkivet går fremover, men at meget ennå gjenstår. I beste fall kan katalogiseringen være ferdig en gang på vårparten 1985. Vi oppfordrer sympatisører til å sende oss materiale til arkivet.

NORSKE FRONTKJEMPERE AKSJONERER :

Gi ditt bidrag til falne frontsøstres graver

I FOLK OG LAND nr. 7 i av et voksllys. Slike tennes høyfjor bragte vi omtale og billede tidsdager. Aksjonens hensikt er å få festet slike lanterner på alle gravene til de 7 norske, samt med-søstre som ligger sammen med dem.

I det følgende nummer ga vi leserne en oppfordring om å være med på en innsamling, der pengene skulle gå til utsmykning av gravene.

Et betydelig beløp kom inn, og dette er sendt aksjonens kasserer.

Vårt ønske var den gang å få festet en lysholder til hver av gravstøttene. Til vår store glede er det kommet inn mer penger enn hva dette koster, og når vi vet at foruten de syv norske frontsøstre som mistet livet ved flyoverfallet 10. september 1944, også var 9 danske og flamske søstre som falt, er det naturlig at vi heller ikke glemmer disse.

Derved gjør vi også litt gjengjeld overfor flamske frivillige som i mange år har smykket våre graver.

Norske frontkjempere har sendt ut en egen melding om innsamlingsaksjonen, og vi gir den noe forkortet:

FALNE FRONTSØSTRES GRAVER

Det er satt i gang en aksjon som vi tror vil finne stor gjennklang. På Zentralfriedhof i Wien ligger gravene til 7 norske frontsøstre i en æreslund med tilsammen 7000 falne. Etter Ulrichsberg-stevnet ble våre falne frontsøstre hedret med kranse.

Hver av gravstøttene har 2 navn. På gravstøtte nr. 150, hvor vår Røde Kors-søster Else Johansen hviler, er det festet en pen liten lanterne for innsæting

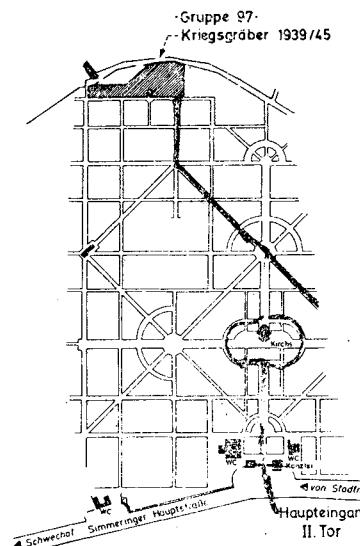
Aksjonens hensikt er å få festet slike lanterner på alle gravene til de 7 norske, samt med-søstre som ligger sammen med dem.

Bidrag, stort eller lite, sendes til: GUNNAR HAUG ØSTBYE, Brogaten 30, 0186 Oslo 1.

Postgirokonto: 2 06 45 33.

Eventuelt overskudd går til liknende kameratarbeide. Husk å merke giroforsendelsen med ordet: «SØSTRE».

FOLK OG LAND oppfordrer alle til å delta i denne innsamlingsaksjonen, og siden vi vet at mange, også i grupper, vil besøke Wien i sommer, gjengis på nytt en skisse over kirkegården.

Besøk æreslunden, og husk hva Walter Vilin, som steller gravene uttalte til oss: «Disse gravene fortjener å bli dekket med blomster. DE ROMMER JO HELTER FRA RØDE KORS». B. Ø.

ALF

er gått bort

Den beste kamerat jeg noen sinne har hatt, Alf Nybakken fra panserjegerkompaniet er gått bort.

Alf ble 66 år gammel. Han ble hardt såret og invadert ved Leningrad-fronten sommeren 1942, men fulgte til siste stund interessaert med i kampen for rettferd. Jeg lyser fred over hans minne og oppfordrer alle panserjegere til å gi en minnegave for Alf til INO.

Sturmann B.

Britene
narret også
Nygaardsvold-
regjeringen

Den dyktige og ikke så sjeldnen objektive historiker Hans Fr. Dahl forteller følgende i sin bok «DETTE ER LONDON» s. 109/110: «Både hos eksiladministrasjonen i London og blant lytterne hjemme i Norge ble «London Radio» betraktet som liggende under et formelt norsk ansvar.» Og legg nå merke til hva Dahl videre kan berette: «Men dette var ikke tilfellet... Nyhetene på norsk var en del av det britiske propagandafeltet i annen verdenskrig, nøyne knyttet til Storbritannias interesser som militærmakt.» Ja, i desinformasjonen var britene enormt flinke, og jøssete nordmenn trodde på hvert eneste ord. Og folk som Skodvin og Riste har vært flinke til å fortelle om de snille engelskmennene og de slemme tyskerne. Ikke så rart at den fremragende finske professor Jukka Nevakivi skrev i «Hufudstadbladet» 12/11 1980 om «de norske historikernas ufattbart lange odlaade myt om de allierades «snällhet».

GI DETTE NUMMER VIDERE

til en annen når du har lest det! Det er en god måte å fremme vår sak på, og den kan også skaffe oss nye abonnerter.

NATO med tilbehør – Nej tak!...

(Forts. fra side 5)

bundsfæller, blev Landets Ledere stemplet som Krigsforbrydere og stillet for allierede «Domstole», som sendte hundrede tusindvis af Mennesker i Døden eller i Fængsel. Mange sidder der endnu. I de øvrige central-europæiske Lande indledtes «Retsopgør» imod alle dem, som på tysk Side havde bekæmpet Stalin, eller bare havde betragtet en tysk Sejr som «det mindste Onde». I Frankrig blev over 100 000 dræbt, i Danmark henrettedes et halvt hundrede — tusindvis sendtes i Fængsel. I mens hærgede de allierede Sejherrer — Russere og Amerikanere — det slagne Tyskland og voldtog dets Kvinder.

Den gyldne Tidsalder, som blev lovet de krigsplagede Europæere, blev til et sandt Mareridt. Den første materialistiske «Forbruger-Rus» er i Dag afløst af Håbløshed, sjælsrå Simpelhed, Klasseeegoisme, Kriminalitet, Narkomani, Arbejdsløshed og en grænseløs Frygt for Fremtiden. Der har siden 1945 været 16 Dages Fred på Jorden. Og nu ønsker det selvsamme Amerika, som i sidste Øjeblik kom Stalin til Undsætning og sammen med ham lagde Tyskland øde, at en ny Generation af Tyskere og andre Central-europæere skal sendes ind i et kæmpe for at bevare. Kommunismen udgør imidlertid desværre næppe nogen større Trusel imod vor Beståen som Folkend vort nuværende System — måske snarere tværtimod. Ingen Artier er vor nationale Kulturarv blevet trådt under Fode og vor nationale Identitét systematisk undergravet gennem en ukontrolleret Indvandring af amoraliske, korrupte og nedbrytende økonomiske og politiske System i de kapitalistiske Lande ikke én eneste Dråbe Blodværd — endsige en Atomkrig, som vil lægge hele Europa og Nordamerika øde!

Europa har gjort, hvad det kunde, og total Tilintetgørelse er en højst besynderlig Måde at sikre sin frihed på. Det er derfor intet Under, at et voksende Antal Europeere ser med stigende Skepsis på de nye amerikanske Bestræbelser — specielt når de ser den stadig voksende Strøm af amerikanske Eksportvarer, enorme Mængder Korn og en dog avanceret Teknologi, som Opbakning af de nuværende direkte eller indirekte går til Magthavere.

En del psykologer og pædagoger besæftiger sig i denne tid med, hvad man skal lære børnene — de mennesker, hvis voksenliv kommer til at udfolde sig omkring årtusindskiftet. Et interessant emne der afføder mange fornøjelige fantasier.

Sidste efterår profeterede en fremtidsforsker — eller i hvert fald et menneske som søgte at være det — at «børnene vil komme til at leve i en verden, som radikalt adskiller sig fra den vi kender». Det lyder jo troligt nok, og en TV-reporter spurgte i den anledning en lærer, om det ikke ville være en god idé at etablere et nyt skolefag med titlen «Lær at nyde livet».

Abenbart vidste han ikke, at vore aftenskoler i ørevis har reklameret med sådanne tilbud.

Imidlertid — det er en meget udvældt misforståelse, at det så-

den kommunistiske Blok. Uden denne Eksport og den medfølgende Kredit ville de kommunistiske Regimer snart bryde sammen, idet de er for ineffektive til at kunne producere Varer nok til at holde deres Befolknings fra åbent Oprør — med mindre de da skulle spare på deres Militærudgifter. Vesten redder dem fra at måtte træffe det svære Valg. På denne Måde kan de fortsætte med at styrke deres militære Opbygning, mens Vesten gladeligt forsyner dem med nødvendige Konsumvarer. Med den ene Hånd holder den amerikanske Regering de kommunistiske Regimer i Live — med den anden peger den på «den kommunistiske Fare» og overtaler eller presser sine allierede Stødpudestater til at anskaffe nye og dyre, farlige Våbensystemer. Med begge Hænder tjener den således Penge til de store, multinationale Selskaber og disses Aktionærer, thi de profiterer på såvel Eksporten som Oprustningen. Og i Mellem-tiden nærmer Verden sig sin totale Udslettelse.

Det er helt klart, at Kommunismen ville være en særdeles ubehagelig Ting, ligesom det naturligvis også er klart, at vi ejer Værdier, som det er værd at kæmpe for at bevare. Kommunismen udgør imidlertid desværre næppe nogen større Trusel imod vor Beståen som Folkend vort nuværende System — måske snarere tværtimod. Ingen Artier er vor nationale Kulturarv blevet trådt under Fode og vor nationale Identitét systematisk undergravet gennem en ukontrolleret Indvandring af amoraliske, korrupte og nedbrytende økonomiske og politiske System i de kapitalistiske Lande ikke én eneste Dråbe Blodværd — endsige en Atomkrig, som vil lægge hele Europa og Nordamerika øde!

Besparselsen af det herskende amoraliske, korrupte og nedbrytende økonomiske og politiske System i de kapitalistiske Lande er ikke én eneste Dråbe Blodværd — endsige en Atomkrig, som vil lægge hele Europa og Nordamerika øde.

Preben Beyer,
Holmegårdvej 63, Møborg
7660 Bækmarksbro

Claus er altid interessant. Og så i nr. 3 af FOLK OG LAND, der han behandler «Grønland — i Danmark et forbudt emne».

Også i vårt land er det lite populært å diskutere Grønland. Vet De, at denne jordens største øy bare er nevnt med noen få linjer i norske lærebøker?

Trass i alle våre vitenskapsmenn, — trass i Nansen, Sverdrup, Roald Amundsen, trass i våre fangstmenn, som har fisket og fanget i Arktis siden 11. årh. har Norge mistet og gitt avkall på alt arktisk land, slik at vi i dag bare sitter med en del av Svalbard med Jan Mayn og Bjørnøya.

Vi oppdaget Franz Josefs Land og Victoria-øya i 1898. Sovjet-Russland stoppet vår selfangst fra 1926. Canada okkupert i 1925 polar-området mellem 60. og 141° v.l. Dette inkluderte de øyene som Otto Sverdrup okkupert for Norge på sin annen reise med «Fram» (1898-1902). Disse territorier har aldri vært utnyttet av Norge, som anerkjente Canada's overhøyhet i 1930. (Efter at Sverdrup fikk en erkjentlighetsgave på 67 000 \$.) Når det gjelder Svalbard kune vi ha kjøpt Barentsburg av Nederlenderne for 1 mill. kr. Dette grubesamfunnet gikk derefter til russerne.

Vi ser altså at Danmark, Canada og Sovjet-Russland har ervervet alt. Orknøyene og Shet-

lands-øene, som Harald Haarfagre la under Norge, mistet vi i 1468. Disse var av Kong Christian I stillet i pant da hans datter Margrethe eket skottekongen Jacob (James) III — et pant som aldri ble innløst.

I 1814 avsto Danmark vårt land til Sverige (Kieler-traktaten), men beholdt selv Grønland, Island og Færøyene. En traktat som aldri er blitt anerkjent av Norge. Efter den private okkupasjon av Myggbukta (Devold) juni 1931, anerkjent som statsokkupasjon juli samme år, okkuperte vi i juli 1932 også Fridtjof Nansens Land på Sør-Øst-Grønland. Alt sammen tapte vi ved Domstolen i Haag, der Danmark ble tilkjent suvereniteten over hele Grønland. Et trist kapitel Norges-historie, som vi dog ikke skal komme nærmere inn på her.

Og vi kan jo også like godt ta med Jemtland, Härjedalen, Bohuslän, Skåne, Blekinge og Halland, som Svenskene erobret fra oss.

Dette var et stykke mindre glorverdig Norges-historie. Vår ungdom kjenner lite til den. De som gjør det, går ensomme blant vårt folk.

— Det er ganske interessant lesning hva den danske forfatterinne, Julie Hastrup, skriver i sin bok «Tyve Aar blandt Grønlændere» (1939). Efter å ha omtalt Jær-mannen Eirik Raude (Torvaldsson) som oppdaget Grønland og slo seg ned der oppe omkr. 985, skriver hun bl.a.:

«I den nyeste autoriserte lærebok i geografi for de norske folkeskoler, er denne jordens største øy nevnt i 7 små linjer. Og dette gjelder et land som opprinnelig ble kolonisert og kristnet av nordmenn og som i 1261 frivillig gikk inn under den norske konge (Håkon Håkonsson), og

senere gjennem århunder har tilhørt Norge og hatt meget stor betydning for den norske fangstvirksomhet i ishavsområdet.

— Vi visste selvsagt at den danske myndighed ifølge Kielertraktaten betraktet hele Grønland som dansk område. Men vi visste også at den danske lov-givning for Grønland ikke var gjennomført der landet ikke var kolonisert og hadde utøvende myndighet. I Norge hadde man, den dag saken ble satt på spissen (Haag), stykket ut i sin nasjonale enhet i en slags politisk parsel drift, som ikke kunne annet enn svekke nasjonens stilling, mens det burde ha stått et enig, sammensveiset Norge. Det ville det ha stått respekt av, det ville hatt vekt. I Danmark sto *alle* samlet. Dersom fagkunnskapen i Norge fra først stund av på en tilbørlig måte var blitt tatt med på råd ville saken ha vært løst på en for alle parter mer tilfredsstillende måte. Det var den uhildede manns mening.»

Dixi

ET FORBUDT EMNE

Hvorfor ser vi ...

(Forts. fra side 7)

deren, uforstanden, gjerrigheten, egoismen. Alt dette er korsfæstelse. Vi bruker riktignok ikke korset lenger, men tungen og det trykte ord.

«Turning down my fellow men, I crucify my Lord again!»

Fra palmene til korset er veien alltid kort. Quid est Veritas — Hva er sannhet — spurte Pilatus. Han vasket sine hender og gikk sin vei uten å avvente noe svar.

Men Platon ga svaret allerede før korset: Vi kan kjenne sannheten dersom vi kan sublimere vårt tankeliv til dets opprinnelige renhet.

K. B. S.

Claus i dag:

Nytt skolefag

kaldte fritidssambund ligger lige alle områder blot for at kunne overleve.

De er forresten da allerede i gang med det!

I mange danske hjem ryster man på hovedet og korser sig, når man på TV ser små, uniformerede børn, som under jernhård disciplin lytter til deres lærere og slider med skolearbejdet.

Man synes ikke at forbinde dette syn med den kendsgerning, at varer fra Japan, Taiwan, Sydkorea og Singapore — af meget høj kvalitet og omfattende alt fra skørter til fotogrej, optik, elektronik, kemikalier, motorcykler og biler allerede nu helt overvejende dominerer verdens-

markedet og skaber mange millioner af arbejdsløse i de forkælede velfærdslande.

Det er disse dygtige, flittige og meget målbevidste mennesker vore børn vil komme til at konkurrere med om en snes år, og de vil ikke få en fod til jorden, hvis vi uddanner dem til mestre i flipperspil, stangspring, jogging og blokfløjte, samt formning og plakattryk.

Videre bør man mærke sig, at de nævnte landes befolkninger på ingen måde deler vore forstillinger om, at det er en simpel menneskeret at føre et behageligt, afslappet liv og hver aften gå måt i seng — ja, i det hele

taget at have en seng at gå i. 1,5 million i f.eks. Bangkok har aldrig ejet en seng og har ikke engang tag over hovedet. Ingen af dem ville drømme om at sende gavepakker med fødevarer og varmt tøj — selv hvis de kunne.

Kig en gang på verdenskortet og find Norden. Noen blindtarne på en verdensdel ved navn Europa — omgivet af en rastløs, sultende, kæmpende og lidende menneskemasse!

Så vil De erkende, at det mulige og det ønskelige har utrolig lidt med hinanden at gøre.

Det bør lærere på alle niveauer tage til efterretning — for vore børns og de unges skyld.

De fleste af os ligger under mulde, når deres problemer begynder — men det er vor opgave at give dem mulighederne for at tackle dem.

Claus

Vennegaver fra hele landet

Fra hele landet kommer det inn Venne-gaver til FOLK OG LAND, og vi er takknemlige for støtten fra trofaste leserne. Uten den ville vi ikke kunne utgi avisen vår.

Vi kvitterer her for resten av de bidrag som er kommet inn, og kan bare håpe på at rubrikkene med vennegaver, også vil fylles fremover.

«VENNEGAYER»
fra «Folk og Land»s venner.

Takk for følgende bidrag:

J. I., Bergen 100,—	O. S., Krøderen 120,—	E. B., Bergen 100,—	J. F., Åkarp 70,—	K. H., Leksvik 100,—
O. H. H., Akkerhaugen 70,—	H. S., Tau 70,—	K. K., Vågsbygd 50,—	O. T., Minde 100,—	H. I., Haflundssøy 200,—
A., Haugesund 150,—	T. L., Oslo 50,—	J. R., Brandbu 100,—	B. H., Skien 70,—	J. B., Skien 160,—
B. S., Steinsholt 50,—	M. A., Ålesund 100,—	T. R., Namsos 100,—	L. Telemark 200,—	D. S., Isfjorden 150,—
E. B., Oslo 11 100,—	A. M., Kristiansand S. 50,—	Å., Oslo 100,—	I. F., Rena 200,—	O. K., Borgi 80,—
T. H., Skjåk 70,—	M. K., Kristiansund N. 300,—	J. S., Gran 70,—	A. S. H., Arendal 200,—	AVERTER !
R. R., Holmestrand 100,—	H. H., Lesja 80,—	M. N., Nord-Torpa 40,—	O. H., Nesbyen 200,—	FOLK og LAND

Fleire vegar . . .

(Forts. fra side 1)

ville forsvara kommunismen må eg her få skyte inn at det var med heile den «kristne» kyrkja si velsigning at Hitler gjekk til til åtak på Sovjet. Jamfør elles dei «treeinige» religionane si velsigning over krigshendingane i Libanon.

MP hevdar at eg er blitt så «fornærmet at (eg) vil skille lag». — Er dette så merkelig

når ho i overskrifts form skriv «Jeg vil bli fredssviker» og i same andedrag nemner både Jesus og Sokrates. Det er sjeldent å sjå nokon stille seg så laglig til for hogg, men ikkje frå meg.

Eg er sjølv sagt klar over at eg kan ta feil, for det står jamt meir klårt for meg at det er mange vegar som fører til Rom. I dette høvet har eg visst i tillegg gått ombord i feil båt.

7078 Saupstad,
Olav Steinøygard

Mannen i . . .

(Forts. fra side 8)

Ummenskelighetene mot Sakharov er skildret i «Morgenbladet».

Rudolf Hess har siden 1947 sittet i en fengselscelle som er 2,80 x 2,30 meter. Hans helse blant de fire fengselsdirektørene, der dårlig, synet er slett, det er som er tilstede ved besøkene, kanskje ikke så viktig lenger for overvåker at så ikke skjer. Bare ham at han bare i måneden får familie får besøke ham. Hans lese 4 sensurerte bøker. Han forsvarer for Nürnbergedom-

vekkes kl. 6, lyset slukkes kl. 22. stolen fikk siste gang tillatelse til En gang i måneden får han ta å besøke Hess i 1979. Rudolf imot en times besøk. Han får Hess er fullstendig isolert. Bort ikke berøre de besøkende, bare sett fra hva eventuelt den ene en får lov til å besøke ham hver eller den andre av de over 100 gang, de får ikke lov til å berøre ham. De får bare lov til å snakke med ham om familiære om hva som har hendt i verden talt, er han fullstendig uvitende siden 1947.

Har den vestlige, demokratiske overvåker at så ikke skjer. Bare kelighet? «Tilfellet» Hess kan lese 4 sensurerte bøker. Han forsvarer for Nürnbergedom-

JES

MANEDENS «PERNILLE»:

Katten ut av sekken

Det er et menneske jeg gjerne «Og det (riksrett i 1945 — min til-vil å sende en hjertelig takk til. føyelse) burde det ha vært. Det Det dreier seg om John Sand, som tok tre fredsår før den siste hen-rettelse fant sted. Og idag, førti år etter, er hatet og følelsen av urettferdigheten ikke borte. For historien er det viktig om alle kort kunne komme på bordet. Siste ord er ikke sagt.» Og han avslutter sin artikkel med: «Den norske 1940-regjeringen kunne være glad den kom hjem i det hele tatt».

Og så skriver G. Holtfodt i «Morgenbladet» i et motinnlegg mot John Sands innlegg 16.3. følgende under overskriften «Hvor-for skal innsatsen til alle som bekjemper NS reduseres mest mulig?»:

«Tendensen er tydelig. Inn-satsen til de nordmenn som var motstandere av NS og tyskerne kunne forfalle fordi om det var

Noen tenkte vestover, og ære skal reduseres mest mulig. Jeg være et hvert menneske som ten-trer ikke Sands forsøk på å for-vrenge vår historie fører frem.» Der slapp katten ut av sekken, av den sekken kattene har vært innesperret i siden 1945. Det er adelen som er redd for sine pri-velegier, som frykter for at de livegne også skal få status som mennesker.

Men det er da ingen av dem, som i 1945 ble gjort til livegne, som har frakjent adelen sin inn-sats. De har bare villet ha en viss anerkjennelse fordi de pleiet åker og eng i fem krigsår, frivillig, for-di åker og eng — Norge — ikke til å holde dyktige, rettskafne,

Pernille

«Min samvittighet har vært ren, og jeg har da klart meg, tross alt», pleier far å si, «og igrunnen er det vel likegyldig hvilken tittel som kommer til å stå på min gravsten. Personlig vil jeg ikke ha mer enn fornavnnet.»

HADELANDSDRAP, JUSTISMORD OG NY-NAZISME

Høvdingen bland gamle pressefolk, CC, har ikke lagt våpenet (pennen) fra seg. Som fast spaltist finner vi ham i flere aviser.

Også i ADRESSEAVISEN, Trondheim, der han 25. januar behandler Espen Lund-saken:

Uten å sette seg til doms over dømt i en atmosfære av frykt for dommere og aktører, kan jeg det man kaller høyre-ekstremisme. Han var opptatt som leder for Norges Germanske Armé, en underavdeling av den internasjonale terrororganisasjon Odessa.

Sersjant Espen Lund er dømt til fengsel i 18 år for medvirkning, initiering av bestialske sa har ett til felles, ingen av drap. To unggutter ble tatt av dem har noen gang eksistert. dage på en øde skogsvei nord for hovedstaden i februar 1982. Med ujevne mellomrom kan vi lese om ny-nazistisk virksomhet og farlige hemmelige bevegelsene som akter å gjenskape et hitlersk Europa. De aller fleste av dem er imidlertid papirkomponert i Moskva og Praha. KGB's desinformasjonsenheter planter opplysninger for å holde nasjonal sosialismen påtregende nær som spøkelse.

Vi har hatt tilløp

Riktignok har vi hatt tilløp også i vårt land. En gruppe ledet av kunnskapsrike unge mennesker forsøkte for endel år siden å etablere et «nasjonal» parti som utvilsomt ville få sterke trekk av nasjonal sosialisme (nazisme). Det jeg sikter til er «Norsk Front», en bevegelse som nu ligger på sotteseng i utlandet.

Jeg var det første pressemenneske som skrev om fenomenet. Det skyldes ikke min fortreflelighet, men rett og slett at min sønn i sin studietid registrerte at «noe rørte seg» på Blindern (Oslo Universitet).

Reaksjonene var kvantitativt spinkle. En mann som hadde deltatt på Østfronten under den annen verdenskrig ringte. Han sa det var flere tidligere SS-menn som ville engasjere seg i kamp mot tendensene, for, sa han: «nasjonal sosialisme vil vi ikke ha i Norge».

Espen Lund ble åpenbart Dernest ble jeg invitert som

foredragsholder i den jødiske forening i Oslo.

Da NRK-fjernsynet senere tok opp temaet, kom det fart i ravnernes flokk. Virksomheten ble sterkt overdimensjonert — en hemmelig bevæpnet hær konstruertes. «Odessa» og nu for kort tid siden «Achilles» (formodet internasjonal sabotasjeorganisasjon) har fått overskrifter og spalteartikler, radio og fjernsynsdekning. Kroatisk separatisme stempler som Ustasja-virksemhet. Efter min mening gjøres en uvirkelig verden levende i norske massemedia. Hvorfor? Jeg tror det har en diffus sammenheng med dårlig samvittighet i det eldre Norge, og en nedarvet i det yngre. For faktisk ble vi, med adskillige unntagelser, sterkest i kampen mot hitlerismen og alt dens vesen etter at vi sto på seierherrens trygge grunn, da førerbunker i Berlin bare var en ruin.

Rettspåvirkning

Vi er stolte av vår rettsstat og med rette. Men det synes som om skapt atmosfære i noen grad kan medføre at rettsinstanser kan bli manipulert. Som muligens i Espen Lund-saken.

Selv var jeg defensoratets vidne i en relativt stor rettsak under etterkrigsoppkjøret. En mann som hadde hatt sitt virke i Quisling's «Direktorat for Spesialorientering» skulle få sitt dom. Min oppgave var å forklare hva dette direktorat egentlig hadde vært, og mine ord var mange. Rettens administrator avbrøt meg: — Kan De gi forklaring i en setning? Mitt svar var kort: «Et slags sivilt etterretningskontor». Da våknet rettens medlemmer.

Tiltalte fikk 8 år, aktor hadde nedlagt påstand om 6. Nå slapp han ut etter et par, så «balanse» ble skapt.

Mitt eksempel har noe med «rådende atmosfære» å gjøre.

En gjenopptagelse av Espen Lund-saken vil også kunne bli interessant, fordi ny behandling kan vise til at tiltalte, etterforskere og endog dommere sammen med presse og kringkasting har vært med på å markedsføre ikke-eksisterende ny-nazistiske organisasjoner. C. C.

Hvorfor ser vi bare korset?

I det alminnelige menneskebevissthet fortner begrepet dag, — i de nedsettende ord du sier om din nabo, eller da du gikk forbi en nødlidende, eller i intoleranse overfor annerledes tenkende. (Cfr. Hans Nielsen Hauge og Thrane.)

Langfredag burde bare Lidelshistorien leses opp fra prekestolen, sa en gammel dame til presten sin. Bærer den i seg selv ikke bud nok? Behøver den å bli kommentert av mennesker, sa hun.

Menneskene ville nok korsfeste Kristus på ny dersom han ikke budet, svarte presten, så ville kom ned til vår jord. Vi kors-

fester ham dessuten hver eneste dag, — i de nedsettende ord du sier om din nabo, eller da du gikk forbi en nødlidende, eller i intoleranse overfor annerledes tenkende. (Cfr. Hans Nielsen Hauge og Thrane.)

Ja, kan De bare få forandret det, svarte presten, så ville de fleste av oss prester bli glade! (Forts. side 5)

Boktjenesten

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbestilling: (02) 19 06 71.

NS-MEDLEMMENES SYN:

Serien: «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:
 .... eks. Odd Melsom: På nasjonal uriaspost ..... kr. 65,-
 .... » — » — NS og fagorganisasjonen ..... » 80,-
 .... » — » — Fra kirke- og kulterkampen ..... » 85,-
 .... » Einar Syvertsen: Også dette bør være sagt ..... » 75,-
 .... » Alle 4 bind: Supplement til okkupasjonshistorien.. » 240,-

.... » A. I. Bru: Professor på ville veier ..... » 50,-
 .... » Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker ..... » 25,-
 .... » Adolf Hoel: Universitetet under okkupasjonen ..... » 25,-
 .... » Walter Fyrst: Min sti. NS blir til, o.m.a. ..... » 95,-
 .... » Finn Kjelstrup: Den norske kapitulasjon ..... » 20,-
 .... » H. Franklin Knudsen: I Was Quislings Secretary .. » 55,-
 .... » Per Lie: Sannheten om Telavåg-affæren 1942 .. » 15,-
 .... » Sigurd Mytting: Politisk dømt ..... » 35,-
 .... » Kai Normann: Diktene Laurbærkranse ..... » 20,-
 .... » Arne Tellefsen: Når forsvaret forfaller ..... » 25,-

GAVEBOKEN:

.... eks. Maria Quisling's dagbok og andre etterlatte
 » papirer ..... kr. 55,-

OPPGJØRET BEDØMMES:

.... eks. Institutet for Offentlig og International Rett:
 Den norske rättsuppgjørelsen ..... kr. 50,-
 .... » Referat og utdrag på norsk av ovennevnte ..... » 5,-
 .... » Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake ..... » 5,-
 .... » Forbundet: § 104. Mere lys over rettsuppgjøret .. » 10,-
 .... » Admiral Herman Boehm: Norge mellom England og Tyskland ..... » 60,-
 .... » Berner Hansen: Mannen bak søylen (Om prof Wilh. Rasmussen) ..... » 80,-
 .... » Pastor A. E. Hedem: Quo vadis Norvegia ..... » 30,-
 .... » O. Hedalen: Er det begått en skummelig urett mot en hel del av våre landsmenn? ..... » 5,-
 .... » Ralph Hewins: Quisling — profet uten ære .... » 50,-
 .... » Lyder L. Unstad: Quisling. The Norwegian Enigma » 40,-
 .... » H.r.advokat Albert Wiesener: ASTRID D. D. D. Et offer for krigspsykosen under og etter den tyske okkupasjonen av Norge ..... » 100,-

FRONTKJEMPERNE:

.... eks. Frode Halle: Fra Finland til Kaukasus ..... kr. 70,-
 .... » Ben Esper: Tsjerkassy (Norsk ambulansekjører på østfronten 1943/44) ..... » 90,-
 .... » R. Schulze-Kossens: Militärischer Führernachwuchs der Waffen-SS. Die Junkerschulen ..... » 175,-

DANSK LITTERATUR:

.... eks. Erik Haaest: Udry - eller hvad? (Dødsdømte) .... » 20,-
 .... » Gary Allen: Ingen tør kalde det sammensvergelse (Hjem trekker i trådene?) ..... » 50,-
 .... » John Galster: Amagers Erobring. Den 3. verdenskrig. Kunsten å bekjempe kommunister ..... » 45,-

Portofri forsendelse ved forskuddsbetaling til: Postgiro 5 15 46 38. Bankgiro 6063.05.01248 eller ved sjekk, i kontanter eller frimerker. (Ellers porto og oppkravsgjebur.)

I alt bestilles for kr. ..... som betales slik:

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr.: ..... Sted: .....

Institutt for Norsk Okkupasjons historie

Kontortid: Mandag kl. 17—20, tirsdag kl. 10—14, onsdag kl. 18—20.

Postadr.: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.

Kontoradr.: ENERHAUGSPlassen 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.

Presten – er han medmenneskelig nok?

Det som man savner hos så mangen prest idag, særlig de som er utgått fra Menighetsfakultetet, er en viss personlig legning. De er i alt for høy grad preget av boken, — den er fremme ved enhver anledning. Man har liksom en følelse av at de ikke har et oppkomme i eget sinn, noe å øse av, noe som kan levendegjøre i sterkegrad den Herre de skal tjene. De holder seg så fast bundet til bokens tekst, at de ikke tør våge å slippe seg løs for å gi menigheten noen ord som griper inn i deres daglige liv, bilder hentet fra dens egen gjerning og derved gjør disse lettere å forstå. Likne f.eks. Peter Dass. Før eller senere må det vel endelig komme en reform som tillater presten å frigjøre seg for en dagens tekst som kanskje ikke akkurat passer hverken for menighet eller for tidspunktet. Noen trøstende ord om et feilslått fiske, dårlig avling, noen takkens ord når alt er godt, — a thanksgiving day, så å si, som i USA. Det er så mange måter å nå frem på! I sin 'Prestegårdsliv' forteller Elisabeth Christie at det ble sagt om flere av rasjonalismens prester, at «de talte mere om mosen og potetene enn om Moses og profetene». Vi minnes jo Askvold-presten Arentz, der han sto på prekestolen akkurat da silden seg inn fjorden.

— Gud signe deg prest, gjer preika kort, sa menigheten.

— Nei, sa Arentz, her skal ikke predikes. Fluxens ud med Noten!

Dette var en av de beste predikener Arentz holdt og noen vellykkede kast fikk lovsangen fra menigheten senere på dagen til å strømme fra fulle hjerter.

'Presten — er han medmenneskelig nok?' Slik lyder en fire-spaltet artikkel-overskrift i pressen.

— En opplever i blant rystende eksempler på manglende interesse, vurderingsevne og innsikt på det rent menneskelige plan.'

Kort og godt, mangler lust, energi eller evne til å takle hverdagens problemer for alle disse som så sart trenger psykisk og fysisk hjelp.

Å nei, mange prester er nok ikke på langt nær medmenneskelige nok, — slik en prest var i eldre tid. Er det noe underlig i at statskirkenes posisjon vakler innen folket?

Spør de gamle og de syke, spør de ensomme, spør de forrevne i hjertet og sinn — de møter sjeldent presten. Nei, de gjør nok ikke det. Har han slikt å gjøre?

Jeg sier uttrykkelig: Mange prester, — jeg vil ikke på noen måte generalisere. Personlig kjenner jeg fine og kloke prester. Det påfallende er imidlertid at disse som regel kommer fra gamle embetsfamilier.

Mer disciplin, takk!

Dagens skole har mange positive sider, men én ting savnes: *mer disciplin*. Dette mener mange skolelever.

Om dette skriver Øystein Skjæveland i «Aftenposten»:

Det snakkes så meget om nivåsenking i dagens skole. Det faglige kunnskapsnivå er sterkt nedadgående, hevder mange. Kanskje er det også slik. *Men det er en annen side av samme sak som få synes å være oppriktig oppatt av: de menneskelige kvalitetene hos altfor mange unge forringes jevnlig!* Det er riktig dårlig stelt med manges arbeidsmoral, pliktfølelse, orden, redelighet og sosiale ansvar. Jeg laster ikke disse unge; det er virkelig synd på dem, for vi lærere til en viss grad og foreldrene i det aller vesentligste kan umulig ha veiledet dem skikkelig. Dagens ungdom vil uvegerlig gjenspeile de voksnes verden. De kopierer oss på godt og vondt. Formannen i Oslo NAF uttrykte for litt siden sterkt bekymring overfor den tiltagende gi-blaffenmentalitet blandt Oslo-bilistene. De oppviste lite ansvar i trafikken og brøt stadig hyppigere lover, regler og forskrifter.

Vi bryr oss i det hele ikke så meget lenger. Skilsmisser og utroskap er nærmest fullt ut akseptert. Og i denne følelseskalte mannsverden full av likegylighet og grusomheter skulle man så hilse kvinnefrigjøringen velkommen. Det positive feminine skulle gjøre verden varmere, mykere, kjærligere. Men vi er blitt sørget skuffet! Hva vi har fått er kvinnefrigjøring påmannens premisser. Dagens unge piker røker, drikker og banner mer. De har langt flere løse førekteskapelige forbindelser enn før. De gjør hva guttene gjør! Det samme forholdet finner vi dessverre også i de voksnes verden. Mange unge ser skjevhettene. Eksempelvis skulle noen elever skrive om

Lidelse og seier

Påskebetrekning 1984 av Dag Markus

Filosofen Schopenhauer fremholdt at livet er lidelse. Buddhismen det samme, samt utslettelse. Påskens evangelium forteller også om lidelsen. Men også om seier, ved vår Herre Jesus Kristus.

Men også en kristen må igjennom lidelse av forskjellig slag. En del hører naturlig mennesket til og er syndens følger. En kristen lider også ved tanke på alt det onde og urettferdigheten i verden, og bl.a. kristenhets splittelse.

Over alt ondt har Jesus vunnet seier ved sin sonningsdød. Ikke så å forstå at alt det onde er brakt ut av verden, det er jo ikke realistisk. Men Jesus vant en personlig seier og tilveiebrakte en personlig frelse for enhver som vil motta den. Dessuten gir han den kristne kraft og seier i sitt liv. Det er mange idag som ønsker en åndelig fornyelse eller landsomfattende vekkelse. Men man kan ikke se at forutsetningene ligger til rette, dertil trenges at man går inn i sig selv, bønn og faste. At man skulle vente vekkelse i en slik tid som denne hvor også de som kaller sig kristne er slovet, er vel for ubeskjedent. Dessuten fattes kristne personligheter, som f.eks. en Hans Nielsen Hauge.

Den store forandring og endelige seier vil nok først komme ved Jesu Kristi gjenkomst, når han engang skal opprette Guds rike. Som kristne tilhører vi i tiden alle den stridende universelle kirke, i evigheten fullt ut manifesteres den seirende og triumferende kirke. Dette er ikke bare et vakkert håp, men bekräftet i Guds Ord.

La oss derfor i denne stille uke og påskedager betakte Jesu lidelsesgang for oss og hans Oppstandelse. Paulus sier i 2. Korinterbrev: «For I kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde, at han for eders skyld ble fattig da han var rik, for at I ved hans fattigdom skulle bli rike».

Amen!

dagens skole sammenlignet med ståtte overtoleranse overfor alt deres foreldre. Dagens skole den adferd vi selv en gang forhadde for alle skribentene maa domte, — så lenge vi vil ser av positive sider, men én ting ledet vår ungdom med mangsavnet de alle: mer disciplinende mot og vilje til å veilede, ser jeg ikke fremtiden

Så lenge vi voksne lever tøy-lesløst videre i vår moralpluralisme og sløve likegylighet,

Finnes det ikke prektig ungdom? Å joda, men den er sterkt så lenge vi fortsetter vår misfor-

Mannen i Spandau

«Morgenbladet» skriver i en leder 30.3. under overskriften «Mannen i Gorki — umenneskelig forfølgelse av Sakharov» bl.a. følgende: «Sakharov må bære med seg sine mest verdifulle eiendeler hvor han går. Skal han til bakeren eller postkontoret, trekker han med seg en tung veske med manuskripter og bøker, samt transistorradioen... Å lytte til utenlandsk radio er problematisk, for det er sørget for ekstra sterkt forstyrrelse ved Sakharovs hus. Han må gå et stykke unna for kanskje å få inn en sending... Den langsomme likvidering som Sovjetregjeringen har satt i verk mot ekteparet Sakharov er en voldsom utfordring til demokratiene i vest og ikke minst til Norge, som delte ut fredsprisen...»

Vi er enig med «Morgenbla-

Under parolediktaturet :

Prester som foretok kirkelig vigsel ble stemplet som Nazister!

I Morgenposten 8. mai 1970 virke i et sterkt *lestadiansk* prefinnes en meget interessant artikkel av sognekong Berg Roll-som en selvfølge at bare ekte-nes, under overskriften «Fri-skapsvigsel i den treenige Guds gjøringsjubileet og den kirkelige navn, altså etter kirkens ritual kainsånd». Sognepresten stiller var fullverdig. Så kom parolen først spørsmålet: «Har den norske kirke saklig grunn til å ta kelige vigsel skulle kastes over bord og bare borgerlig ekte-skapsstiftelse godkjennes. Dette synd som kirke i de mørke 50-åra?»

Senere i artikkelen skriver han: «Jeg skal bare nevne ett eksempel på effekten av kainsånden slik jeg opplevde den senere på det indrekirkelige området, fordi han var blitt stemplet som det berørte meg personlig på det nazist på grunn av vår kirkereste. Jeg hadde mitt daglige kelige vigsel. Det var bittert. Jeg

opplevde både gråt og tårer hos ungdom som betraktet tvungen borgerlig vigsel som diskriminerende for seg. Men vi var forveike og feige til å stå i mot presset fra kainsånden. For stemplet «stripet» og «nazist» lå ferdig til bruk mot hvem som helst som ikke fulgte parolen i ett og alt.»

For vår del vil vi bare spørre: Har noen med så få ord gitt en så treffende beskrivelse av den meningsterror som kirken drev med i okkupasjonstiden?

At kainsånden var et dominerende trekk innen kirken også etter «frigjøringen» skal vi komme tilbake til i neste nr.

I et fengsel i Berlin-Spandau sitter som eneste fange en mann som den 26.4. fyller 90 år. Det dreier seg om Rudolf Hess, som siden 1941 har sittet uavbrutt i en tung veske med manuskripter og bøker, samt transistorradioen... Å lytte til utenlandsk radio er problematisk, for det er sørget for ekstra sterkt forstyrrelse ved Sakharovs hus. Han må gå et stykke unna for kanskje å få inn en sending... Den langsomme likvidering som Sovjetregjeringen har satt i verk mot ekteparet Sakharov er en voldsom utfordring til demokratiene i vest og ikke minst til Norge, som delte ut fredsprisen...»

Vi er enig med «Morgenbla-

(Forts. side 6)